

EESSÕNA

HEA LUGEJA!

Rahutud ajad kasvatavad nälga info järele, mis avaliku ruumi paratamatu müra keskel selgust ja objektiivsust tooks. Välisluureameti aastaraamat püüdleb ka seekord selle eesmärgi poole. Kirjutame teemadest, mida möödunud aasta lõpu seisuga kõige olulisemaks pidasime.

2021. aasta märksõnad Välisluureametile olid Venemaa Relvajõudude suurõppus „Zapad“, pingete eskalatsioon Ukraina suunal ja Valgevene režiimi organiseeritud hübriidrännak NATO idapiiril.

2022. aasta hakul on meie fookuses Kremli agressioon Ukraina vastu, mis on kaasa toonud aastakümnete teravaima vastasseisu lääneriikidega ning mis võib Venemaa poolt kaasa tuua survepunktide tekitamist ka mujal. Kuigi tänavu on vähe tõenäoline otsene sõjaline rännak Eestile ja teistele Balti riikidele, on tõenäolised eri iseloomuga hübriidkriisid. On võimalik, et näeme ka uut „kvaliteeti“ migratsioonirelva kasutamisel. Erilise tähelepanu all on Venemaa Relvajõudude kohalolek Valgevenes.

Taas peatume ka Hiinaga seotud küsimustel. 2021. aastal nähtud pretsedenditu Hiina karistusaksioon Leedu vastu viitab Hiina aina agressiivsemale välispoliitikale ka meie regioonis. Koostöös demokraatlike riikide julgeolekuteenistustega peame tagama, et meil on Hiina ambitsioonidest terviklik ohupilt.

Luureasutuse üks peamisi ülesandeid on anda riigi juhtkonnale eelhoiatust kriisidest. Aga mitte ainult: oluline osa luureteenistuste tööst on ka rahvusvaheliste sündmuste arengute, sh mõjutustegevuse, diplomaatia, energeetika ja muude valdkondade taustade avamine ning selgitamine, kuidas need arengud mõjutavad riigi julgeolekut. Luureasutused teevad oma ettekandeid kogutud ja ideaalis ka kinnitatud info pinnalt – hüpoteetilised arutlused võivad olla intellektuaalselt huvitavad ja teatud juhtudel ka vajalikud, kuid mitte selleks ei pea riigid luureteenistusi. Aga kindlasti on maailmas ka riike, mille valitsus langetab otsuseid tuginedes selgeltnägijatele või kristallkuulile. Võin teile kinnitada, et Eesti Vabariik nende riikide hulka ei kuulu. Siinkohal minu sügav kummardus kõigile Välisluureameti töötajatele, kes on meeskonnatööna taganud asjakohase luureinfo ja analüüsi riigi juhtkonnale oluliste otsuste tegemiseks.

Välisluureamet tähistab sel aastal oma 30. sünnipäeva, mille auks on raportis ka ajaloole pühendatud eripeatükk. 1992. aasta lõpul Teabeteenistuse nime all ühes Toompea kabinetis tööle hakanud üksus on koos Eesti Vabariigi arenguga kasvanud arvestatavate ressursside ja teadmistega julgeolekuasutuseks, mille missiooniks on kaitsta Eestit väliste julgeolekuohtude eest. See ei ole ainult meie väljakutse – teeme selle eesmärgi nimel igapäevast koostööd riigisiseste ja arvukate rahvusvaheliste partnerteenistustega.

Vapralt edasi järgmistel aastakümnetel! *Unguibus et rostro* – küünte ja hammastega!

Mikk Marran
Välisluureameti peadirektor
31. jaanuaril 2022